

การวิเคราะห์เนื้อหา “วารสารวิชาการมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา”¹

จิตติชญาณ์ ทวนดิลก² และ ชุตติมา สัจจามันท์³

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อวิเคราะห์เนื้อหาและแนวโน้มเนื้อหาวารสารวิชาการมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา ประชากรที่ใช้ในการศึกษา คือ วารสารวิชาการมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา ตั้งแต่ พ.ศ. 2535-2564 จำนวน 58 ฉบับ 675 บทความ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบบันทึกข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูลด้วยการแจกแจงความถี่ หาค่าร้อยละ และค่าความชันด้วยการวิเคราะห์การถดถอยและหาค่าสัมประสิทธิ์ของการตัดสินใจ ผลการวิจัย พบว่า 1) บทความส่วนใหญ่มีผู้เขียน 1 คน ผู้เขียนมีตำแหน่งอาจารย์ สังกัดสาขาวิชาไทยศึกษา คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา บทความส่วนใหญ่เป็นบทความวิจัยภาษาไทย มีขอบเขตเนื้อหาด้านภาษาและวรรณกรรม รายการอ้างอิง จำนวน 11-20 รายการ รายการอ้างอิงส่วนใหญ่เป็นตำรา/หนังสือภาษาไทย และ 2) ผลการวิเคราะห์แนวโน้มเนื้อหาวารสาร พบว่า บทความมีผู้เขียน 2 คน นิสิต/นักศึกษาระดับปริญญาเอก สังกัดหน่วยงานภายนอก บทความวิจัยภาษาไทย ขอบเขตเนื้อหาสาขานิติศาสตร์และสาขาไทยศึกษา รายการอ้างอิง จำนวน 21-30 รายการ และรายการอ้างอิงประเภทวิทยานิพนธ์/ดุษฎีนิพนธ์ภาษาไทยมีแนวโน้มเพิ่มขึ้น

คำสำคัญ : วารสารวิชาการ; การวิเคราะห์เนื้อหา; การวิเคราะห์แนวโน้ม

¹ บทความวิจัยนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาค้นคว้าอิสระ เรื่อง การวิเคราะห์เนื้อหา “วารสารวิชาการมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา”

² นักศึกษาปริญญาโท แผนกวิชาสารสนเทศศาสตร์ สาขาวิชาศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
อีเมล: tuandilok.t@gmail.com

³ ศาสตราจารย์เกียรติคุณ ประจำแผนกวิชาสารสนเทศศาสตร์ สาขาวิชาศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
อีเมล: chutimastou@gmail.com

A Content Analysis of Academic Journal of Humanities and Social Sciences Burapha University¹

Thitichaya Tuandilok² and Chutima Sacchanand³

Abstract

The purpose of this research was to analyze the content and trends of the Academic Journal of Humanities and Social Sciences Burapha University. The population of this research is the Academic Journal of Humanities and Social Sciences Burapha University during 1992 to 2021, comprising 58 issues with 675 articles. The study utilized data recording as research instrument and statistical analysis, including frequency was distribution, percentage calculation, and regression analysis. The decision-making efficiency was also assessed by determining the coefficient of determination. The findings were as follows: 1) that most articles were written by a single author in the instructor position of Thai studies, Faculty of Humanities and Social Sciences, Burapha University. Most of the articles were Thai research articles in the scope of language and literature. Each article had a list of 11-20 references. Most of the reference lists were textbooks / Thai language books, and 2) article content trends found that two authors, students / Ph.D. students, from external agencies affiliation, as well as research articles in Thai language, in the field of Communication Arts and Thai Studies, with a list of 21-30 references, and Thai thesis / dissertation references tended to increase.

Keywords: Academic journal; Content analysis; Trend analysis

¹This research article is a part of Independent Study titled “A Content Analysis of Academic Journal of Humanities and Social Sciences Burapha University”

² Master’s degree student of Information Science, School of Liberal Arts, Sukhothai Thammathirat Open University, e-mail: tuandilok.t@gmail.com

³ Professor Emeritus, Sukhothai Thammathirat Open University.
e-mail: chutimastou@gmail.com

บทนำ

วารสารเป็นช่องทางสื่อสารความรู้ทางวิชาการและมีบทบาทสำคัญในฐานะเป็นตัวเชื่อมความรู้ในอดีตกับความรู้ใหม่ที่ได้จากการศึกษาวิจัย แสดงพัฒนาการของความรู้ การสังสม และสร้างองค์ความรู้ ความก้าวหน้าของศาสตร์ ซึ่งเป็นเวทีสำหรับนักวิจัยในการแบ่งปันการค้นพบของตนกับชุมชนวิชาการทั่วโลก (Rikaseo, 2023) และการสร้างเครือข่ายความร่วมมือทางวิชาการและการวิจัย การแลกเปลี่ยนความคิดเห็น รวมทั้งการสร้างความร่วมมือด้านการวิจัยอีกด้วย นอกจากนี้การจัดทำวารสารวิชาการยังมีกระบวนการประเมินคุณภาพโดยผู้ทรงคุณวุฒิก่อนตีพิมพ์เผยแพร่ จึงทำให้มั่นใจในคุณภาพและความน่าเชื่อถือของบทความที่ได้รับการตีพิมพ์เผยแพร่

องค์กรที่มีบทบาทสำคัญในฐานะผู้ผลิตวารสาร ได้แก่ สถาบันอุดมศึกษา สมาคมทางวิชาการ สมาคมทางวิชาชีพ องค์กรภาครัฐ องค์กรภาคเอกชน และในต่างประเทศ สำนักพิมพ์มีบทบาทสำคัญในฐานะผู้ผลิต ผู้จัดพิมพ์วารสารวิชาการ โดยชื่อวารสารวิชาการมักระบุขอบข่ายของเนื้อหาไว้อย่างชัดเจน ซึ่งอาจจะครอบคลุมเนื้อหาอย่างกว้าง ๆ เช่น วารสารทางสังคมศาสตร์ วารสารทางมนุษยศาสตร์ หรืออาจจะระบุสาขาวิชาอย่างเฉพาะเจาะจง เช่น วารสารการประมง วารสารด้านการบริหาร การศึกษา หรือวารสารด้านวิทยาศาสตร์การกีฬา เป็นต้น (Sacchanand, 2023)

วารสารวิชาการมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา จัดทำโดย คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา เริ่มตีพิมพ์เผยแพร่ปีที่ 1 ฉบับที่ 1 ในเดือนกุมภาพันธ์ พ.ศ. 2535 กำหนดออกรายปี ใช้ชื่อว่า “วารสารมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา” โดยมีวัตถุประสงค์ ดังนี้ 1) เผยแพร่แนวคิดและผลงานวิจัยของคณาจารย์มหาวิทยาลัยบูรพา 2) เป็นแหล่งข้อมูลในการเสนอผลงาน บทความ ข้อคิดเห็นเกี่ยวกับงานวิจัย 3) เป็นแหล่งรวบรวมข้อมูลท้องถิ่นภาคตะวันออก และ 4) เป็นการรองรับผลงานวิจัยในการเสนอเพื่อขอตำแหน่งทางวิชาการ (Burapha University, Faculty of Humanities and Social Sciences, 1992) วารสารวิชาการมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา มีพัฒนาการโดยลำดับ ในช่วงปีที่ 1-6 (พ.ศ. 2535-2541) ใช้ชื่อว่า “วารสารมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา” กำหนดออกรายปี ต่อมาในปีที่ 7-9 (พ.ศ. 2541-2544) ใช้ชื่อว่า “วารสารวิชาการมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา” กำหนดออกราย 6 เดือน และปีที่ 10 (พ.ศ. 2545) วารสารเปลี่ยนชื่อเป็น “วารสารวิจัย บูรพาศึกษา คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์” กำหนดออกราย 6 เดือน วารสารหยุดการตีพิมพ์เผยแพร่ในปีที่ 11 (พ.ศ. 2546) และเริ่มตีพิมพ์เผยแพร่วารสารอีกครั้งในปีที่ 12 (พ.ศ. 2547) ใช้ชื่อว่า “วารสารวิชาการมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา” กำหนดออกราย 4 เดือน

ด้านวัตถุประสงค์ของวารสารตั้งแต่ปีที่ 12 (พ.ศ. 2547) จนถึงปีที่ 29 (พ.ศ. 2564) ซึ่งเป็นปีสุดท้ายในการวิจัยไม่ได้มีการเปลี่ยนแปลงวัตถุประสงค์ โดยวัตถุประสงค์ยังคงเน้นการส่งเสริมและเผยแพร่ผลงานสาขามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ และข้อมูลท้องถิ่นภาคตะวันออก (Burapha University, Faculty of Humanities and Social Sciences, 2013) วารสารจัดพิมพ์เผยแพร่ทั้งแบบรูปเล่มกระดาษและสื่ออิเล็กทรอนิกส์ ทุกบทความที่ได้รับการตีพิมพ์เผยแพร่จะผ่านการประเมินจากผู้ทรงคุณวุฒิไม่น้อยกว่า 3 ท่าน และตั้งแต่ พ.ศ. 2553 วารสารได้รับการประเมินจากศูนย์ดัชนี

การอ้างอิงวารสารไทยให้อยู่ในกลุ่มที่ 2 (ค.ศ. 2020-2024) (Thai Journals Online (ThaiJO), 2020) และ ด้านขอบเขตเนื้อหาของวารสาร วารสารได้กำหนดขอบเขตเนื้อหาในการเผยแพร่ไว้อย่างชัดเจน ตั้งแต่ปีที่ 22 (พ.ศ. 2557) ว่าครอบคลุมสาขาภาษาและภาษาศาสตร์ วรรณคดี ประวัติศาสตร์ สังคมวิทยา มานุษยวิทยา นิเทศศาสตร์ สารสนเทศศาสตร์ จิตวิทยา และสาขาอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง (Burapha University, Faculty of Humanities and Social Sciences, 2014) ซึ่งสอดคล้องกับหลักสูตรที่เปิดสอนของคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

การวิเคราะห์เนื้อหา (content analysis) เป็นเทคนิคการวิจัยประเภทหนึ่งที่จะช่วยอธิบายสภาพเนื้อหาและความสนใจของนักวิจัย ความสำคัญของเรื่องที่ศึกษา และสามารถสะท้อนให้เห็นองค์ความรู้และพัฒนาการของสาขาวิชา ตลอดจนทิศทางและแนวโน้มการวิจัยของนักวิชาการในสาขานั้น ๆ (Sapthong, 2019) งานวิจัยการวิเคราะห์เนื้อหาที่ได้รับความสนใจมาก คือ การวิเคราะห์เนื้อหาวารสาร อาจเป็นวารสารชื่อใดชื่อหนึ่ง หรือสาขาย่อยสาขาใดสาขาหนึ่ง และในช่วงเวลาใดช่วงเวลาหนึ่ง

การวิเคราะห์เนื้อหาวารสารในสาขามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์โดยตรง พบว่า มีการวิจัยการวิเคราะห์เนื้อหาบทความวารสารห้องสมุดมหาวิทยาลัยดาร์ เอส ซาลาม (Kassim, 2023) การวิเคราะห์เนื้อหาวารสารความคิดสร้างสรรค์ด้านสุขภาพจิต (Prasath et al., 2023) การวิเคราะห์เนื้อหาวารสารการสอนภาษาอังกฤษด้วยเทคโนโลยี (TEwT) (Hussein, 2015) การวิเคราะห์วารสารนเรศวรพะเยาและวารสารมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยพะเยา (Jandaeng, 2020) การวิเคราะห์เนื้อหาวารสารอักษรศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร (Janthakot & Changthong, 2019) การวิเคราะห์เนื้อหาวารสารมหาวิทยาลัยนราธิวาสราชนครินทร์ (Juychum & Siriphan, 2016) การวิเคราะห์วารสารสุโขทัยธรรมมาธิราช (Hotrakitya, 2016) การวิเคราะห์เนื้อหาบทความในวารสารทางบรรณารักษศาสตร์และสารสนเทศศาสตร์ (Inthachai, Warunyanugrai & Panmeka, 2017) และการวิเคราะห์เนื้อหาวารสารทางด้านจิตวิทยา (Kanjanarat, 2011) นอกจากนี้งานวิจัยหลายเรื่องก็มีการวิเคราะห์แนวโน้มเนื้อหาของวารสารเป็นส่วนหนึ่งของการวิเคราะห์เนื้อหาด้วย (Kanjanarat, 2011; Juychum & Siriphan, 2016)

สรุปผลการวิจัย พบว่า บทความส่วนใหญ่มีผู้เขียนจำนวน 1 คน สังกัดหน่วยงานที่จัดทำวารสาร (Hussein, 2015; Janthakot & Changthong, 2019; Jandaeng, 2020; Prasath et al., 2023) ผู้เขียนจำนวนสูงสุดมีตำแหน่งอาจารย์ (Juychum & Siriphan, 2016; Janthakot & Changthong, 2019) บทความจำนวนสูงสุดเป็นบทความวิจัย (Juychum & Siriphan, 2016; Jandaeng, 2020) บทความส่วนใหญ่มีขอบเขตเนื้อหาสาขาภาษาไทย (Janthakot & Changthong, 2019) ขอบเขตเนื้อหาสาขาสังคมศาสตร์ ขอบเขตเนื้อหาเกี่ยวกับใช้สารสนเทศและผู้ใช้ (Kassim, 2023) รายการอ้างอิงส่วนใหญ่เป็นตำรา/หนังสือภาษาไทย (Juychum & Siriphan, 2016; Janthakot & Changthong, 2019; Jandaeng, 2020) ผู้เขียนตำแหน่งรองศาสตราจารย์มีแนวโน้มเพิ่มขึ้น (Juychum & Siriphan, 2016) บทความวิจัยมีแนวโน้มเพิ่มขึ้น (Juychum & Siriphan, 2016; Inthachai, Warunyanugrai & Panmeka, 2017) รายการอ้างอิงที่เป็นบทความวารสาร/บทความวิจัย/บทความวิชาการมีแนวโน้มเพิ่มขึ้น (Juychum & Siriphan, 2016)

เนื่องจากวารสารวิชาการมีความสำคัญในฐานะเป็นช่องทางในการสื่อสารความรู้ทางวิชาการ การสร้างเครือข่ายความร่วมมือทางวิชาการและการวิจัย การแลกเปลี่ยนความคิดเห็น การสร้างความร่วมมือด้านการวิจัย รวมถึงเป็นแหล่งตีพิมพ์เผยแพร่ผลงานทางวิชาการ และวารสารวิชาการมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา ซึ่งครบรอบ 30 ปี ใน พ.ศ. 2565 ผู้วิจัยจึงเห็นสมควรวิเคราะห์เนื้อหาบทความและศึกษาแนวโน้มเนื้อหาบทความวารสาร เพื่อเป็นประโยชน์ต่อบรรณาธิการ กองบรรณาธิการ และผู้เกี่ยวข้องนำไปใช้ในการพัฒนาการจัดทำวารสารวิชาการมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ กลุ่มอาจารย์ นักวิจัย และนิสิต/นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาในการศึกษาค้นคว้า วิจัย และการทบทวนวรรณกรรม ตลอดจนบรรณาธิการและนักสารสนเทศในการให้บริการตอบคำถามและช่วยการค้นคว้า และบริการสารสนเทศต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อวิเคราะห์เนื้อหาวารสารวิชาการมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา
2. เพื่อวิเคราะห์แนวโน้มเนื้อหาวารสารวิชาการมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

ข้อจำกัดของการวิจัย

เนื่องจากวารสารตั้งแต่ปีที่ 24 (พ.ศ. 2559) เป็นต้นมา ไม่ระบุข้อมูลตำแหน่งของผู้เขียนบทความในวารสาร ผู้วิจัยจึงใส่ข้อมูลตำแหน่งผู้เขียนใน “ไม่ระบุตำแหน่งผู้เขียน” และไม่สามารถวิเคราะห์ผลในส่วนที่เกี่ยวข้องได้

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ประชากร คือ บทความในวารสารวิชาการมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา ตีพิมพ์เผยแพร่ระหว่าง พ.ศ. 2535-2564 รวมวารสาร จำนวน 58 ฉบับ บทความ จำนวน 675 บทความ

2. เครื่องมือการวิจัย เป็นแบบบันทึกข้อมูลซึ่งผู้วิจัยสร้างจากการทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง โดยเฉพาะเอกสารหลักในการแบ่งขอบเขตเนื้อหา ประกอบด้วย การแบ่งสาขามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ตามหลักสูตรที่เปิดสอนของมหาวิทยาลัยในประเทศ ประกาศ ก.พ.อ. การกำหนดสาขาวิชาสำหรับการเสนอขอกำหนดตำแหน่งทางวิชาการและการเทียบเคียงสาขาวิชา พ.ศ. 2562 (Determining the Academic Discipline for the Application for Academic Position Designation and Field Equivalency, 2019) และหลักสูตรที่เปิดสอนของคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา เครื่องมือการวิจัยที่สร้างขึ้นได้ผ่านการตรวจคุณภาพโดยผู้เชี่ยวชาญด้านการจัดทำวารสาร ด้านองค์ความรู้ในสาขามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ และด้านระเบียบวิธีการวิจัยการวิเคราะห์เนื้อหา จำนวน 4 คน และปรับปรุงตามข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิและอาจารย์ที่ปรึกษา

เครื่องมือการวิจัยที่ใช้ประกอบด้วย 4 ส่วน คือ 1) รายการบรรณานุกรมของบทความ 2) ผู้เขียนบทความ จำแนกเป็นจำนวนผู้เขียนบทความ ตำแหน่งของผู้เขียนบทความ และหน่วยงานที่สังกัดของผู้เขียนบทความ และ 3) บทความ จำแนกเป็นประเภทของบทความ ภาษาของบทความ และขอบเขตเนื้อหาของบทความ และ 4) การอ้างอิง จำแนกเป็นจำนวนการอ้างอิง และประเภททรัพยากรที่ใช้อ้างอิง โดยใช้ข้อมูลที่ปรากฏในบทความ

3. การเก็บรวบรวมข้อมูลและบันทึกข้อมูล

3.1 การสืบค้นวารสารจากระบบสืบค้นสารสนเทศ WEB OPAC ของสำนักหอสมุดมหาวิทยาลัยบูรพา และค้นหาตัวเล่มบนชั้นวารสารได้ครบทุกเล่ม

3.2 ผู้วิจัยบันทึกข้อมูลบทความลงในแบบบันทึกข้อมูล โดยดำเนินการตามข้อตกลงเบื้องต้นในการวิจัย ดังนี้ 1) ข้อมูลผู้เขียน ใช้ข้อมูลตามที่ปรากฏในบทความ 2) ขอบเขตเนื้อหาของบทความ พิจารณาขอบเขตเนื้อหาตามเนื้อหาส่วนใหญ่ของบทความ โดย 1 บทความ บันทึกเนื้อหาหลักเพียงเนื้อหาเดียว และ 3) ข้อมูลการอ้างอิง ใช้ข้อมูลตามที่ปรากฏในบทความ

4. การวิเคราะห์ข้อมูลและนำเสนอ

4.1 การวิเคราะห์เนื้อหาบทความที่ตีพิมพ์ในวารสารวิชาการมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา ด้วยวิธีการแจกแจงความถี่ ค่าร้อยละ และนำเสนอในรูปแบบตารางประกอบคำบรรยาย

4.2 การวิเคราะห์แนวโน้มเนื้อหาบทความในวารสารวิชาการมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา ใช้โปรแกรมไมโครซอฟต์เอ็กเซล (Microsoft Excel) ในการวิเคราะห์การถดถอยอย่างง่าย (Simple Regression Analysis) แสดงความสัมพันธ์ในรูปแบบการเชิงเส้นหรือเส้นตรงและหาค่าสัมประสิทธิ์ของการตัดสินใจ (Coefficient of Determination) และค่าสัมประสิทธิ์ของการตัดสินใจ แสดงแนวโน้มที่เพิ่มขึ้นหรือลดลง

ผลการวิจัย

1. การวิเคราะห์เนื้อหาบทความในวารสาร วิชาการมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

1.1 ด้านผู้เขียนบทความ พบว่า บทความส่วนใหญ่มีผู้เขียนบทความ 1 คน จำนวน 452 บทความ (ร้อยละ 66.96) รองลงมามีผู้เขียนบทความ 2 คน จำนวน 161 คน (ร้อยละ 23.85) โดยจำนวนสูงสุดเป็นกลุ่มบุคลากรสายวิชาการ จำนวน 413 คน (ร้อยละ 42.58) รองลงมาเป็นผู้เขียนกลุ่มนิสิต/นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา จำนวน 173 คน (ร้อยละ 17.84)

เมื่อพิจารณาผู้เขียนกลุ่มบุคลากรสายวิชาการ พบว่า จำนวนสูงสุดมีตำแหน่งอาจารย์ จำนวน 211 คน (ร้อยละ 21.75) กลุ่มนิสิต/นักศึกษา พบว่า เป็นนิสิต/นักศึกษาระดับปริญญาโท จำนวน 90 คน (ร้อยละ 9.28) และเป็นนิสิต/นักศึกษาระดับปริญญาเอก จำนวน 83 คน (ร้อยละ 8.56) และบทความที่ไม่ระบุตำแหน่งของผู้เขียนบทความ จำนวน 363 คน (ร้อยละ 37.42)

สังกัดของผู้เขียนบทความ ผู้เขียนบทความสังกัดมหาวิทยาลัยบูรพามากที่สุด จำนวน 530 คน (ร้อยละ 54.64) โดยส่วนใหญ่อยู่ในสังกัดคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ จำนวน 464 คน (ร้อยละ 47.84) รองลงมาคือผู้เขียนบทความสังกัดหน่วยงานภายนอก จำนวน 432 คน (ร้อยละ 44.54) ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ผู้เขียนบทความ

ผู้เขียนบทความ	จำนวน	ร้อยละ
จำนวนผู้เขียนบทความ	(N=675)	(100.00)
1 คน	452	66.96
2 คน	161	23.85
3 คนขึ้นไป	58	8.59
ไม่ระบุจำนวนผู้เขียน	4	0.60
ตำแหน่งของผู้เขียนบทความ	(N=970)	(100.00)
บุคลากรสายวิชาการ	413	42.58
อาจารย์	211	21.75
ผู้ช่วยศาสตราจารย์	125	12.89
รองศาสตราจารย์	63	6.50
ศาสตราจารย์	14	1.44
บุคลากรสายสนับสนุน (นักวิชาการ/นักวิจัย/นักวิชาชีพ)	11	1.13
ผู้บริหาร	6	0.62
นิสิต/ นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา	173	17.84
ระดับปริญญาเอก	83	8.56
ระดับปริญญาโท	90	9.28
นิสิต/ นักศึกษาระดับปริญญาตรี	4	0.41
ระดับปริญญาตรี	4	0.41
ไม่ระบุตำแหน่งของผู้เขียนบทความ	363	37.42
สังกัดของผู้เขียนบทความ	(N=970)	(100.00)
มหาวิทยาลัยบูรพา	530	54.64
คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์	464	47.84
หน่วยงานภายในมหาวิทยาลัยบูรพา	66	6.8
หน่วยงานภายนอก	432	44.54
ไม่ระบุสังกัดของผู้เขียน	8	0.82

1.2 ด้านบทความ พบว่า บทความจำนวนสูงสุดเป็นบทความวิจัย จำนวน 249 บทความ (ร้อยละ 36.89) รองลงมาเป็นบทความวิชาการ จำนวน 224 (ร้อยละ 33.19)

บทความจำนวนสูงสุดมีขอบเขตเนื้อหาสาขาภาษาและวรรณกรรม จำนวน 83 บทความ (ร้อยละ 12.30) รองลงมาสาขาการศึกษา จำนวน 82 บทความ (ร้อยละ 12.15) และสาขาไทยศึกษา จำนวน 77 บทความ (ร้อยละ 11.41) จำนวนน้อยที่สุด คือ สาขาจิตวิทยา จำนวน 8 บทความ (ร้อยละ 1.18) และบทความส่วนใหญ่เขียนเป็นภาษาไทย จำนวน 618 บทความ (ร้อยละ 91.56) ดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 บทความ

บทความ	จำนวน	ร้อยละ
ประเภทของบทความ	(N=675)	(100.00)
บทความวิชาการ	224	33.19
บทความวิจัย	249	36.89
บทความวิจัยจากวิทยานิพนธ์/ดุษฎีนิพนธ์	167	24.74
บทความอื่น ๆ	35	5.18
ขอบเขตเนื้อหาของบทความ	(N=675)	(100.00)
การศึกษา	82	12.15
จิตวิทยา	8	1.18
ไทยศึกษา	77	11.41
นิเทศศาสตร์	68	10.07
บรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์	32	4.74
บริหารธุรกิจ	70	10.37
ประวัติศาสตร์	15	2.22
ภาษาและวรรณกรรม	83	12.30
ภูมิศาสตร์	11	1.63
รัฐประศาสนศาสตร์	60	8.89
รัฐศาสตร์และนิติศาสตร์	34	5.04
ศาสนาและปรัชญา	20	2.96
ศิลปกรรม	25	3.70
เศรษฐศาสตร์	24	3.56
สังคมวิทยาและมานุษยวิทยา	66	9.78
ภาษาของบทความ	(N=675)	(100.00)
ภาษาไทย	618	91.56
ภาษาอังกฤษ	56	8.30
ภาษาอื่น ๆ	1	0.14

1.3 ด้านการอ้างอิง พบว่า บทความจำนวนสูงสุดมีรายการอ้างอิง 11-20 รายการ จำนวน 242 บทความ (ร้อยละ 35.85) ส่วนใหญ่อ้างอิงวัสดุตีพิมพ์ จำนวน 10,092 รายการ (ร้อยละ 87.72) และเป็นภาษาไทย จำนวน 6,465 รายการ (ร้อยละ 56.20) รายการอ้างอิงออนไลน์ มีจำนวน 1,414

รายการ (ร้อยละ 12.28) เป็นภาษาไทย จำนวน 728 เรื่อง (ร้อยละ 6.31) และภาษาอังกฤษ จำนวน 686 เรื่อง (ร้อยละ 5.97)

บทความส่วนใหญ่อ้างอิงตำรา/หนังสือ จำนวน 5,659 รายการ (ร้อยละ 49.18) บทความในวารสารวิชาการ จำนวน 2,296 รายการ (ร้อยละ 19.95) วิทยานิพนธ์/ดุษฎีนิพนธ์ จำนวน 1,218 รายการ (ร้อยละ 10.59) และเว็บไซต์ จำนวน 936 รายการ (ร้อยละ 8.13)

เมื่อจำแนกประเภททรัพยากรที่ใช้อ้างอิงตามภาษา พบว่า บทความส่วนใหญ่อ้างอิง ตำรา/หนังสือภาษาไทย จำนวน 3,626 รายการ (ร้อยละ 31.52) ตำรา/หนังสือภาษาอังกฤษ จำนวน 1,939 รายการ (ร้อยละ 16.85) บทความในวารสารวิชาการภาษาอังกฤษ จำนวน 1,517 รายการ (ร้อยละ 13.18) และวิทยานิพนธ์/ดุษฎีนิพนธ์ภาษาไทย จำนวน 1,088 รายการ (ร้อยละ 9.46) ดังตารางที่ 3

ตารางที่ 3 ประเภททรัพยากรสารสนเทศที่ใช้อ้างอิง

ประเภททรัพยากร ที่ใช้อ้างอิง	วัสดุพิมพ์ (รายการ)		ออนไลน์ (รายการ)		รวมจำนวน (ร้อยละ)
	ภาษาไทย	ภาษาอังกฤษ	ภาษาไทย	ภาษาอังกฤษ	
	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	
1. บทความในวารสารวิชาการ	661 (5.74)	1,517 (13.18)	38 (0.33)	80 (0.70)	2,296 (19.95)
2. บทความในหนังสือรวมบทความหรือหนังสือประมวลบทความในการประชุมทางวิชาการ (proceedings)	4 (0.04)	0 (0.00)	0 (0.00)	0 (0.00)	4 (0.04)
3. รายงานการวิจัยฉบับสมบูรณ์	140 (1.21)	4 (0.04)	15 (0.13)	15 (0.13)	174 (1.51)
4. บทความในหนังสือพิมพ์	34 (0.30)	6 (0.05)	97 (0.84)	7 (0.06)	144 (1.25)
5. ตำรา/หนังสือ	3,626 (31.52)	1,939 (16.85)	12 (0.10)	82 (0.71)	5,659 (49.18)
6. วิทยานิพนธ์/ดุษฎีนิพนธ์	1,088 (9.46)	114 (0.99)	5 (0.04)	11 (0.10)	1,218 (10.59)
7. ทรัพยากรสารสนเทศลักษณะพิเศษ	289 (3.38)	47 (0.41)	30 (0.26)	86 (0.75)	552 (4.80)
8. บทสัมภาษณ์	523 (4.55)	0 (0.00)	0 (0.00)	0 (0.00)	523 (4.55)
9. เว็บไซต์	0 (0.00)	0 (0.00)	531 (4.61)	405 (3.52)	936 (8.13)
รวม	6,465 (56.20)	3,627 (31.52)	728 (6.31)	686 (5.97)	11,506 (100.00)
รวมทั้งหมด	10,092 (87.72)		1,414 (12.28)		11,506 (100.00)

2. การวิเคราะห์แนวโน้มเนื้อหาบทความในวารสารวิชาการมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

2.1 แนวโน้มด้านผู้เขียนบทความ ครอบคลุม จำนวนของผู้เขียนบทความ ตำแหน่งของผู้เขียนบทความ และสังกัดของผู้เขียนบทความ

ด้านจำนวนของผู้เขียนบทความ พบว่า มีจำนวน 2 รายการที่มีแนวโน้มเพิ่มขึ้น คือ 1) บทความที่มีผู้เขียน 2 คน มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นในอัตรา 0.6281 ต่อปีที่สัมประสิทธิ์ของการตัดสินใจ 0.7213 และ 2) บทความที่มีผู้เขียน 1 คน มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นในอัตรา 0.4762 ต่อปีที่สัมประสิทธิ์ของการตัดสินใจ 0.5106

ด้านตำแหน่งของผู้เขียนบทความ พบว่า มี 2 รายการที่มีแนวโน้มเพิ่มขึ้น คือ 1) นิสิต/นักศึกษาระดับปริญญาเอก มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นในอัตรา 0.3336 ต่อปีที่สัมประสิทธิ์ของการตัดสินใจ 0.6107 และ 2) นิสิต/นักศึกษาระดับปริญญาโท มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นในอัตรา 0.3421 ต่อปีที่สัมประสิทธิ์ของการตัดสินใจ 0.5011

ด้านสังกัดของผู้เขียน พบว่า มีเพียงผู้เขียนสังกัดหน่วยงานภายนอกที่มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นในอัตรา 1.8681 ต่อปีที่สัมประสิทธิ์ของการตัดสินใจ 0.7463

2.2 แนวโน้มด้านบทความ ครอบคลุม ประเภทของบทความ ขอบเขตเนื้อหาของบทความ และภาษาของบทความ

ด้านประเภทของบทความ พบว่า มี 2 รายการที่มีแนวโน้มเพิ่มขึ้น คือ 1) บทความวิจัย มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นในอัตรา 0.9559 ต่อปีที่สัมประสิทธิ์ของการตัดสินใจ 0.8118 และ 2) บทความวิจัยจากวิทยานิพนธ์/ คุชกูนิพนธ์ มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นในอัตรา 0.673 ต่อปีที่สัมประสิทธิ์ของการตัดสินใจ 0.6541

ด้านขอบเขตเนื้อหาของบทความ พบว่า มีจำนวน 2 รายการที่มีแนวโน้มเพิ่มขึ้น คือ 1) บทความที่มีขอบเขตเนื้อหาสาขานิติศาสตร์ มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นในอัตรา 0.2786 ต่อปีที่สัมประสิทธิ์ของการตัดสินใจ 0.5791 และ 2) บทความที่มีขอบเขตเนื้อหาสาขาไทยศึกษา มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นในอัตรา 0.2137 ต่อปีที่สัมประสิทธิ์ของการตัดสินใจ 0.5113

ด้านภาษาของบทความ พบว่า มีเพียงบทความที่เขียนเป็นภาษาไทย มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นในอัตรา 1.2841 ต่อปีที่สัมประสิทธิ์ของการตัดสินใจ 0.7592

2.3 แนวโน้มด้านการอ้างอิง ครอบคลุม จำนวนรายการอ้างอิงและประเภททรัพยากรที่ใช้ อ้างอิง

ด้านจำนวนรายการอ้างอิง พบว่า มี 2 รายการที่มีแนวโน้มเพิ่มขึ้น คือ 1) บทความที่มีรายการอ้างอิงจำนวน 21-30 รายการ มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นในอัตรา 0.4797 ต่อปีที่สัมประสิทธิ์ของการตัดสินใจ 0.8243 และ 2) บทความที่มีรายการอ้างอิงจำนวน 11-20 รายการ มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นในอัตรา 0.7548 ต่อปีที่สัมประสิทธิ์ของการตัดสินใจ 0.7206

ด้านประเภททรัพยากรที่ใช้อ้างอิง พบว่า มีจำนวน 6 รายการที่มีแนวโน้มเพิ่มขึ้น คือ 1) รายการอ้างอิงตำรา/ หนังสือ มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นในอัตรา 14.431 ต่อปีที่สัมประสิทธิ์ของการตัดสินใจ

0.8428 2) รายการอ้างอิงเว็บไซต์ มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นในอัตรา 3.5548 ต่อปีที่สัมประสิทธิ์ของการตัดสินใจ 0.8392 3) รายการอ้างอิงวิทยานิพนธ์/ดุษฎีนิพนธ์ มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นในอัตรา 4.6696 ต่อปีที่สัมประสิทธิ์ของการตัดสินใจ 0.8199 4) รายการอ้างอิงบทความในวารสารวิชาการ มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นในอัตรา 9.0393 ต่อปีที่สัมประสิทธิ์ของการตัดสินใจ 0.7626 5) รายการอ้างอิงรายงานการวิจัยฉบับสมบูรณ์ มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นในอัตรา 0.5613 ต่อปีที่สัมประสิทธิ์ของการตัดสินใจ 0.6227 และ 6) รายการอ้างอิงบทสัมภาษณ์ มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นในอัตรา 1.7921 ต่อปีที่สัมประสิทธิ์ของการตัดสินใจ 0.5007

เมื่อจำแนกประเภททรัพยากรใช้อ้างอิงตามภาษา พบว่า มี 10 รายการที่มีแนวโน้มเพิ่มขึ้น คือ 1) รายการอ้างอิงวิทยานิพนธ์/ดุษฎีนิพนธ์ภาษาไทย มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นในอัตรา 4.211 ต่อปีที่สัมประสิทธิ์ของการตัดสินใจ 0.8138 2) รายการอ้างอิงตำรา/หนังสือภาษาไทย มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นในอัตรา 9.1714 ต่อปีที่สัมประสิทธิ์ของการตัดสินใจ 0.7988 3) รายการอ้างอิงเว็บไซต์ภาษาไทย มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นในอัตรา 2.3836 ต่อปีที่สัมประสิทธิ์ของการตัดสินใจ 0.7717 4) รายการอ้างอิงตำรา/หนังสือภาษาอังกฤษ มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นในอัตรา 5.0188 ต่อปีที่สัมประสิทธิ์ของการตัดสินใจ 0.7275 5) รายการอ้างอิงบทความในวารสารวิชาการภาษาอังกฤษ มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นในอัตรา 5.5966 ต่อปีที่สัมประสิทธิ์ของการตัดสินใจ 0.7106 6) รายการอ้างอิงบทความในวารสารวิชาการภาษาไทย มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นในอัตรา 2.7612 ต่อปีที่สัมประสิทธิ์ของการตัดสินใจ 0.6277 7) รายการอ้างอิงรายงานการวิจัยฉบับสมบูรณ์ภาษาไทย มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นในอัตรา 0.4634 ต่อปีที่สัมประสิทธิ์ของการตัดสินใจ 0.6038 8) รายการอ้างอิงเว็บไซต์ภาษาอังกฤษ มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นในอัตรา 1.1712 ต่อปีที่สัมประสิทธิ์ของการตัดสินใจ 0.5888 9) รายการอ้างอิงวิทยานิพนธ์/ดุษฎีนิพนธ์ภาษาอังกฤษ มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นในอัตรา 0.43 ต่อปีที่สัมประสิทธิ์ของการตัดสินใจ 0.5304 และ 10) รายการอ้างอิงบทสัมภาษณ์ภาษาไทย มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นในอัตรา 1.7921 ต่อปีที่สัมประสิทธิ์ของการตัดสินใจ 0.5007

อภิปรายผลการวิจัย

1. ด้านผู้เขียนบทความ ผลการวิจัย พบว่า บทความส่วนใหญ่มีผู้เขียนบทความ 1 คน สอดคล้องกับผลการวิจัยของ Hussein (2015); Hotrakitya (2016); Janthakot & Changthong (2019); Jandaeng (2020); Prasath et al. (2023) ที่พบว่า บทความส่วนใหญ่มีผู้เขียน 1 คน ผู้เขียนกลุ่มบุคลากรสายวิชาการเป็นกลุ่มที่เขียนบทความจำนวนสูงสุดและมีตำแหน่งอาจารย์ สอดคล้องกับผลการวิจัยของ Kanjanarat (2011); Juychum & Siriphan (2016); Janthakot & Changthong (2019) ที่พบว่า ผู้เขียนบทความจำนวนสูงสุด มีตำแหน่งอาจารย์ ผู้เขียนส่วนใหญ่สังกัดคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา ซึ่งเป็นหน่วยงานที่จัดทำวารสาร สอดคล้องกับผลการวิจัยของ Hotrakitya (2016); Janthakot & Changthong (2019) ที่พบว่า ผู้เขียนส่วนใหญ่สังกัดหน่วยงานที่จัดทำวารสาร

ผลการศึกษาแนวโน้มด้านผู้เขียนบทความ พบว่า ผู้เขียนบทความ 2 คน มีแนวโน้มเพิ่มขึ้น สอดคล้องกับผลการวิจัยที่พบว่า ผู้เขียนที่เป็นนิสิต/นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษามีแนวโน้ม

เพิ่มขึ้น ทั้งนี้เนื่องจากการเผยแพร่วิทยานิพนธ์หรือดุษฎีนิพนธ์จะต้องระบุชื่อผู้เขียนคนแรกคือ ชื่อนิสิต/นักศึกษา และชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาหลักด้วย จึงทำให้บทความที่มีผู้เขียนบทความ 2 คน มีแนวโน้มเพิ่มขึ้น

แนวโน้มด้านตำแหน่งของผู้เขียน พบว่า ผู้เขียนกลุ่มนิสิต/นักศึกษาระดับปริญญาเอกและปริญญาโทมีแนวโน้มเพิ่มขึ้น ในขณะที่ผู้เขียนในกลุ่มบุคลากรสายวิชาการทุกตำแหน่งมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นไม่ชัดเจน อาจเป็นเพราะตั้งแต่วารสารปีที่ 24 (พ.ศ. 2559) เป็นต้นมา วารสารไม่ระบุข้อมูลตำแหน่งของผู้เขียนในบทความ จึงไม่สามารถวิเคราะห์ตำแหน่งของผู้เขียนได้ ทำให้เป็นข้อจำกัดของการวิจัยนี้

แนวโน้มด้านสังกัดของผู้เขียน พบว่า ผู้เขียนสังกัดหน่วยงานภายนอกมีแนวโน้มเพิ่มขึ้น สอดคล้องกับเกณฑ์เชิงปริมาณในการประเมินคุณภาพวารสารวิชาการของศูนย์ดัชนีการอ้างอิงวารสารไทย กำหนดว่าวารสารต้องตีพิมพ์บทความที่มีผู้เขียนมาจากหลากหลายหน่วยงานทั้งภายในและภายนอก โดยจะต้องมีบทความจากผู้เขียนที่มาจากหน่วยงานภายนอก $\geq 50\%$ (Thai-Journal Citation Index Centre, 2020) จึงส่งผลให้ผู้เขียนบทความที่สังกัดหน่วยงานภายนอกมีแนวโน้มเพิ่มขึ้น

2. ด้านบทความ ผลการวิจัย พบว่า

บทความส่วนใหญ่เป็นบทความวิจัย สอดคล้องกับผลการวิจัยของ Juychum & Siriphan (2016); Jandaeng (2020) ที่พบว่า บทความส่วนใหญ่เป็นบทความวิจัย และบทความจำนวนสูงสุดมีขอบเขตเนื้อหาใน 3 สาขา คือ สาขาภาษาและวรรณกรรม สาขาการศึกษา และสาขาไทยศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับหลักสูตรที่เปิดสอนของคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

ผลการศึกษานำโน้มด้านประเภทของบทความ พบว่า มีเพียงบทความวิจัยที่มีแนวโน้มเพิ่มขึ้น สอดคล้องกับผลการวิจัยของ Inthachai, Warunyanugrai, & Panmeka (2017); Juychum & Siriphan (2016) ที่พบว่า บทความวิจัยมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นมากที่สุด และยังสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของวารสารวิชาการมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา ที่เป็นแหล่งเผยแพร่ผลงานวิจัยและทัศนคติทางวิชาการสาขามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์

แนวโน้มด้านขอบเขตเนื้อหาของบทความ พบว่า มี 2 สาขาที่มีแนวโน้มเพิ่มขึ้น คือ สาขาไทยศึกษาและสาขานิติศาสตร์ ซึ่งเป็นสาขาวิชาที่คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา เปิดสอนในระดับบัณฑิตศึกษา โดยสาขาไทยศึกษานั้นเปิดสอนระดับบัณฑิตศึกษาตั้งแต่ พ.ศ. 2560 และเป็นหลักสูตรที่เปิดสอนระดับปริญญาเอกเพียงหลักสูตรเดียวของคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา ส่วนสาขานิติศาสตร์ เปิดสอนในระดับปริญญาโท ตั้งแต่ พ.ศ. 2545 ทั้งนี้ในการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา มีเงื่อนไขการตีพิมพ์เผยแพร่ผลงานที่เป็นส่วนหนึ่งของการสำเร็จการศึกษา (The Standard Criteria for Graduate Studies Curriculum, 2022)

3. ด้านการอ้างอิง ผลการวิจัย พบว่า

บทความส่วนใหญ่อ้างอิงตำรา/หนังสือ ทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ สอดคล้องกับผลการวิจัยของ Hotrakitya (2016); Juychum & Siriphan (2016); Janthakot & Changthong (2019); Jandaeng (2020) ที่พบว่า บทความส่วนใหญ่อ้างอิงตำรา/หนังสือภาษาไทย

ผลการศึกษาแนวโน้มด้านประเภททรัพยากรที่ใช้อ้างอิง พบว่า ทรัพยากรที่ใช้อ้างอิง ประเภทตำรา/หนังสือ มีแนวโน้มเพิ่มขึ้น ทั้งนี้เป็นเพราะนักวิจัยในสาขามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ ยังคงนิยมศึกษาค้นคว้าจากเอกสาร ตำรา/หนังสือ หรืองานวิจัยที่ตีพิมพ์เป็นรูปเล่ม (Okada, 2018; Arshad & Ameen, 2021) ในขณะที่เดียวกันเป็นที่น่าสังเกตว่าการอ้างอิงจากเว็บไซต์ ซึ่งมีจำนวนการอ้างอิงน้อย (ร้อยละ 8.13) แต่มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นเป็นอันดับที่ 2 ทั้งนี้เป็นเพราะว่าเว็บไซต์หรือ อินเทอร์เน็ตเป็นแหล่งสารสนเทศสำคัญที่มีข้อมูลหลากหลาย สามารถเข้าถึงได้อย่างสะดวกและรวดเร็ว โดยช่วยในการตีพิมพ์ เผยแพร่ ค้นหา และอนุรักษ์ผลงานวิชาการทั่วโลกผ่านแพลตฟอร์มการเผยแพร่แบบเปิดและคลังเก็บข้อมูลของสถาบัน การเข้าถึงอย่างไม่มีข้อจำกัดนี้ช่วยเพิ่มจำนวนผู้อ่าน และการมีส่วนร่วมกับผลงานวิจัยในวงกว้างขึ้น (O'Neill, 2024) นอกจากนี้ห้องสมุดมีหนังสือหรือ เอกสารที่อยู่ในรูปแบบอิเล็กทรอนิกส์ (e-book) หรือมีห้องสมุดออนไลน์ให้สามารถเข้าถึงข้อมูลได้อย่างกว้างขวางและหลากหลาย เมื่อจำแนกประเภททรัพยากรที่ใช้อ้างอิงแยกตามภาษา พบว่า รายการอ้างอิงวิทยานิพนธ์/ดุษฎีนิพนธ์ภาษาไทยที่พบมากเป็นอันดับที่ 4 มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นมากที่สุด รวมถึงรายการอ้างอิงตำรา/หนังสือทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษที่พบว่ามีรายการอ้างอิงจำนวนสูงสุดก็มี แนวโน้มเพิ่มขึ้นเช่นกัน

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลวิจัยไปใช้ สำหรับบรรณาธิการ กองบรรณาธิการ และผู้เกี่ยวข้อง ศูนย์ดัชนีการอ้างอิงวารสารไทย อาจารย์ นักวิจัย และนิสิต/ นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา และบรรณารักษ์และนักเอกสารสนเทศ

1.1 บรรณาธิการ กองบรรณาธิการ และผู้เกี่ยวข้อง

นำผลการวิจัยไปใช้ในการพัฒนาการจัดทำวารสาร โดยเฉพาะในด้าน 1) การกำหนดนโยบาย วัตถุประสงค์ และขอบเขตเนื้อหาของวารสารที่ชัดเจน เพื่อเป็นแนวทางให้นักวิจัยได้พิจารณาในการส่งบทความเพื่อตีพิมพ์เผยแพร่ 2) การประชาสัมพันธ์ในการเปิดรับผลงานที่เกี่ยวข้องกับข้อมูลภาคตะวันออกเฉียงเหนือที่ปรากฏในวัตถุประสงค์ของวารสาร เพื่อให้วารสารเป็นแหล่งค้นคว้าข้อมูลภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และ 3) แม้ว่าศูนย์ดัชนีการอ้างอิงวารสารไทย (TCI) จะไม่ได้กำหนดให้ระบุตำแหน่งของผู้เขียนบทความ แต่วารสารสามารถปรับเพิ่มเขตของบทความให้ระบุตำแหน่งของผู้เขียนด้วย เพื่อให้ผู้อ่านได้ใช้ประโยชน์ประกอบการพิจารณาความเชื่อถือของผู้เขียนและผลงาน

1.2 ศูนย์ดัชนีการอ้างอิงวารสารไทย (TCI)

แม้งานวิจัยนี้จะไม่ได้ศึกษาเกี่ยวข้องกับศูนย์ดัชนีการอ้างอิงวารสารไทยโดยตรง แต่เนื่องจากพบว่า เขตของบทความที่กำหนดในการให้ข้อมูลผู้เขียนบุคลากรสายวิชาการไม่ได้ระบุตำแหน่งของผู้เขียน จึงทำให้ผู้อ่านขาดข้อมูลที่จำเป็นในการพิจารณาความน่าเชื่อถือของบทความ ดังนั้นจึงมีข้อเสนอแนะให้ศูนย์ดัชนีการอ้างอิงวารสารไทย (TCI) พิจารณาให้ระบุตำแหน่งของผู้เขียน โดยเฉพาะตำแหน่งของบุคลากรสายวิชาการเพิ่มเติมนอกเหนือจากหน่วยงานที่สังกัดเช่นเดียวกับวารสารหลายชื่อที่อยู่ในฐานข้อมูลสากล

1.3 อาจารย์ นักวิจัย และนิสิต/นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา

นำผลการวิจัยไปใช้ในการศึกษาค้นคว้าวิจัย โดยเฉพาะการกำหนดประเด็นการวิจัยที่ยังมีการวิจัยน้อยหรือต่อยอดองค์ความรู้ และการทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

1.4 บรรณารักษ์และนักสารสนเทศ

นำผลการวิจัยไปใช้ในการบริการตอบคำถามและช่วยการค้นคว้า รวมทั้งบริการสารสนเทศ โดยเฉพาะในสาขามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะให้มีการวิจัยในประเด็นต่อไปนี้

2.1 การอ้างอิงบทความในวารสารวิชาการมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์มหาวิทยาลัยบูรพา

2.2 การวิเคราะห์วารสารสาขามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ที่จัดทำโดยสถาบันอุดมศึกษาในประเทศไทย

2.3 การวิเคราะห์วารสารวิชาการที่จัดทำโดยคณะและหน่วยงานของมหาวิทยาลัยบูรพาทุกชื่อ

รายการอ้างอิง

- Arshad, A. & Ameen, K. (2021). Comparative Analysis of Academic Scientists, Social Scientists and Humanists' Scholarly Information Seeking Habits. **The Journal of Academic Librarianship**, 47, 1-9.
- Burapha University, Faculty of Humanities and Social Sciences. (1992). Objective. **Journal of Humanities and Social Sciences Burapha University**, 1(1), inside cover. [In Thai]
- Burapha University, Faculty of Humanities and Social Sciences. (2013). Content Scope. **Academic Journal of Humanities and Social Sciences Burapha University**, 21(35), inside cover. [In Thai]
- Burapha University. Faculty of Humanities and Social Sciences. (2014). Content Scope. **Academic Journal of Humanities and Social Sciences Burapha University**, 22(39), inside cover. [In Thai]
- [Determining the Academic Discipline for the Application for Academic Position Designation and Field Equivalency]. การกำหนดชื่อสาขาวิชาสำหรับการเสนอขอกำหนดตำแหน่งทางวิชาการ และการเทียบเคียงสาขาวิชาที่เคยกำหนดไปแล้ว พ.ศ. 2562. (2019, 12 June). **Thai Government Gazette**, 136(151), 11-12. Retrieved from <https://ratchakitcha.soc.go.th/documents/17085887.pdf> [In Thai]
- Hotrakitya, N. (2016). An Analysis of Sukhothai Thammathirat Open University Journal, 1988-2008. **Warasan Bannasat Mo So Wo**, 8(2), 30-41. [In Thai]

- Hussein, G. (2015). A Content Analysis Evaluation of the Journal of Teaching English with Technology (TEWT) between the Years of 2008 & 2013. **Procedia-Social and Behavioral Sciences**, 191, 31-36.
- Inthachai, A., Warunyanugrai, S. & Panmekha, P. (2017). Content Analysis of Articles in Library and Information Science Journals Published between 1997-2014. **Journal of Library and Information Science Srinakharinwirot University**, 10(2), 90-104. [In Thai]
- Jandaeng, P. (2020). An Analysis of Naresuan Phayao Journal and Journal of Humanities and Social Sciences University of Phayao. **Journal of Studies in the Field of Humanities**, 30(2), 291-309. [In Thai]
- Janthakot, P. & Changthong, J. (2019). Content Analysis of the Journal of the Faculty of Arts, Silpakorn University. **Journal of the faculty of Arts, Silpakorn University**, 41(1), 43-60. [In Thai]
- Juychum, D. & Siriphan, S. (2016). A Content Analysis of Princess of Naradhiwas University Journal. **Princess of Naradhiwas University Journal**, 8(1), 140-254. [In Thai]
- Kanjanarat, Y. (2011). A Content Analysis of Psychology Journals in the Period between 1999 and 2008. **Journal of Information**, 12(2), 58-68. [In Thai]
- Kassim, M. (2023). A Content Analysis of Articles in the University of Dar es Salaam Library Journal. **University of Dar es Salaam Library Journal**, 18(2), 136-156.
- Okada, M. (2018). **Monographs in Humanities and Social Sciences: back to the basics?** Retrieved from https://www.researchgate.net/publication/337404465_Monographs_in_Humanities_and_Social_Sciences_Back_to_the_Basics
- O'Neill, M. (2024). **The Internet that We Want**. Retrieved from <https://www.ifla.org/news/the-internet-library-publishing-wants/>
- Prasath, P. R., Kumaran, A. C. P., Spears, J. R., & Jackson, K. (2023). Creativity in the Classroom: A Content Analysis of the Journal of Creativity in Mental Health from 2005 to 2020. **Journal of Creativity in Mental Health**, 18(3), 402-423.
- Rikaseo, R. (2023). **Advancing Knowledge: The Role of Journals in Academic Research**. Retrieved from <https://medium.com/@rikaseorika/advancing-knowledge-the-role-of-journals-in-academic-research-e30c6ed79ccf>
- Sacchanand, C. (2023). **Writing for Research Dissemination**. Nonthaburi: Sukhothai Thammathirat Open University. [In Thai]
- Sapthong, S. (2019). Basic Knowledge about Information Resources. In **Information resources development** (Module 1, p. 1-16). Nonthaburi: Sukhothai Thammathirat Open University. [In Thai]

- [The Standard Criteria for Graduate Studies Curriculum, 2022]. เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ. 2565. (2022, 9 September). **Thai Government Gazette**, 139(212), 21-34. Retrieve from <https://ratchakitcha.soc.go.th/documents/17221830.pdf> [In Thai]
- Thai-Journal Citation Index Centre. (2020). **Criteria for Evaluating the Quality of Academic Journals in The TCI Database, round 4 (2020-2024)**. Retrieved from <https://tci-thailand.org/download/เกณฑ์เชิงปริมาณและเชิงคุณภาพในการประเมิน.pdf> [In Thai]
- Thai Journals Online (ThaiJO). (2020). **Academic Journal of Humanities and Social Sciences, Burapha University**. Retrieved from <https://so06.tci-thaijo.org/index.php/husojournal/about> [In Thai]